Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”

КОНТРОЛЕН ЛИСТ ЗА ПРОВЕРКА НА МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОПРОСТЕНИ ВАРИАНТИ НА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРОГРАМЕН ПЕРИОД 2021 – 2027

Цел на одитната процедура:	Оценка на методологията на УО за прилагане на опростени варианти на разходите (ОВР):
Обхват на проверката:	

Инструкции:

1. При липса на отклонение (или неприложимост на въпроса) в колона "Да/Не/НП" се посочва отговор „Да“ (съответно НП). По преценка одиторът представя допълнителна информация в колона „Коментари/Референции на установените отклонения” .
2. При наличие на отклонение, в колона "Да/Не/НП" се посочва отговор "Не". В колона „Коментари/Референции на установените отклонения” пълно, конкретно и разбираемо се документират резултатите от проверката, включително:
   - установеното фактическо състояние по въпроса, вкл. №, дата на проверявания документ, както и лицето, което го е одобрило/издало (състояние)
   - критерий, т.е. конкретната част (с посочване на раздел, точка/и) от процедурния наръчник (или от други вътрешни правила), по която се извършва съответната проверявана дейност, както и референция/и към всички други работни документи, съставени при извършването на съответната проверка (когато е приложимо);
   - причините за отклонението;
   - ефект;
   - препоръка.

Отклоненията/несъответствията следва да бъдат комуникирани с ключови лица от УО, с оглед тяхното потвърждаване/отхвърляне. При необходимост се провеждат и други подходящи процедури. Допълнителните одитни процедури и резултатите от тях се описват, като се реферира и към съответните работни документи.

Потвърдените отклонения се оцветяват в жълто (целия ред).

Раздел 1
Оценка на ОВР методология

Ако методологията вече е била проверена в рамките на предишна работа, на която се разчита в рамките на този одит, моля, посочете и преминете директно към раздел 2, за да проверите правилността на прилагането на установената методология.
Няколко различни методологии на SCO могат да бъдат приложени в рамките на една и съща операция. Оценката на методологията в този раздел трябва да се извършва за всяка методология поотделно. Ако се оценява повече от една методология, моля, копирайте този раздел и дублирайте, ако е необходимо.

№	Въпрос	Да/ Не/ НП	Коментар/Референция
1.1.	Посочете формата на ОВР, която е обект на оценка: 1) **единични разходи** в съответствие с член 94 от Регламент (ЕС) 2021/1060, които обхващат всички или няколко специфични категории допустими разходи, предварително ясно определени на базата на фиксирана сума за единица; 2) **еднократни суми** в съответствие с член 94 от Регламент (ЕС) 2021/1060, които обхващат като цяло всички или няколко специфични категории допустими разходи, предварително ясно определени; 3) **финансиране с единна (фиксирана) ставка** в съответствие с член 94 или член 36, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060, което обхваща специфични категории допустими разходи, предварително ясно определени, чрез прилагането на процентна ставка. *Чл. 36, (5), 51, 53 и чл. 94 от Регламент (ЕС) 2021/1060*		

1.2.	Използван е един от стандартизираните методи, както е предложено в регулаторната рамка на ЕС, по-специално: а) В случай че УО използва фиксирана ставка, прилага ли се една от фиксирани ставки, които не изискват УО да извършва изчисление, за да определи приложимата ставка: i) фиксирана ставка до 7 % от допустимите преки разходи за покриване на непреки разходи. *(чл. 54, (1), (а) от Регламент (ЕС) 2021/1060)* (ii) фиксирана ставка до 15 % от допустимите преки разходи за персонал, за да се покрият непреките разходи. *(чл. 54, (1), (3) от Регламент (ЕС) 2021/1060)* iii) фиксирана ставка до 20 % от преките разходи, различни от преките разходи за персонал за тази операция, за покриване на преките разходи за персонал. *(чл. 55, (1) от Регламент (ЕС) 2021/1060)* (iv) фиксирана ставка до 40 % от допустимите преки разходи за персонал, за да се покрият останалите допустими разходи за операция. *(чл. 55, (1) от Регламент (ЕС) 2021/1060)* vi) за Interreg операции: фиксирана ставка до 15 % от преките разходи за персонал за дадена операция за покриване на пътните и квартирните разходи по дадена операция. *(чл. 41, (5) от Регламент (ЕС) 2021/1059)* (vii) фиксирана ставка между 2,5 % и 7 % според ставките, изброени в член 36, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 за общата сума на операциите за техническа помощ в програмата въз основа на сумите на разходите за операции, различни от техническата помощ; за програми (Interreg) ставките са в съответствие с чл. 27 *(ЕС) 2021/1059).*		

	б) В случай че УО е избрал разходи за единица за изчисляване на преките разходи за персонал, почасовата ставка се изчислява чрез разделяне на последните годишни брутни разходи за заетост на 1 720 часа (съответно пропорционално 1 720 часа за лица, работещи на непълно работно време) или чрез разделяне на последните документирани месечни брутни разходи за заетост на средното месечно работно време на съответното лице в съответствие с приложимите национални правила, посочени в трудовия договор или решението за назначение (актът за наемане на работа)?[1] **в) Суми, изчислени въз основа на единични разходи и финансиране, което не е свързано с разходи, за операции в областта на формалното образование, обучението, консултантските услуги, свързани със заетостта, услугите за грижи в домашни условия и услугите за дневни грижи в общността и услугите за подкрепа на жертви на домашно насилие и бездомни лица. (Делегиран регламент (ЕС) 2023/1676 на комисията)** *Моля, проверете дали при използване на горепосочените стандартизирани методи, те се прилагат по справедлив начин, без да се облагодетелстват някои бенефициенти или операции пред други, т.е. трябва да се спазва принципът на равно третиране (ако се прилагат различни ставки към различни групи бенефициенти/операции, това трябва да се основава на обективни елементи). За стандартизираните готови методики, трябва да се потвърди на етапа на оценка на методологията, че има ясно разграничение между разходните категории, към които се прилага ставката, и разходната категория, възстановена от фиксираната ставка, за да се провери липсата на двойно финансиране. Виж допълнително пояснение във въпрос 1.9*		

[1] *чл. 55, (2) от Регламент (ЕС) 2021/1060 предлага готови единични разходи за преки разходи за персонал, изчислени чрез разделяне на последните годишни брутни разходи за заетост на 1 720 часа или чрез разделяне на последните документирани месечни брутни разходи за заетост на средното месечно работно време. В случай, че УО е изчислил по различен начин единичните разходи за разходи за персонал, методологията трябва да бъде оценена в раздел 1.3 (и следващите раздели, ако е приложимо)*

	относно проверките, за избягване на риска от двойно финансиране.		
1.3.	В случай, че оценяваната методология не се отнася към стандартизираните готови методики, посочени в т. 1.2., проверете методологията, одобрена от УО, основана ли е на: а) установен **коректен, справедлив и проверим метод** на изчисление, базиран на един от следните данни: - статистически данни; друга обективна информация или експертна оценка; - проверените исторически данни на отделните бенефициенти; - прилагането на обичайните практики за отчитане на разходите на отделни бенефициенти; ***Моля проверете дали избраният метод отговаря на всяко едно от следните изисквания:*** *- Коректен: изчислението трябва да бъде разумно, т.е. да се основава на реалността, а не да е прекомерно или крайно;* *- Справедлив: той не предпочита някои бенефициери или операции пред други, т.е. се спазва принцип на равно третиране (разликите в третирането трябва да се основават на обективни елементи).* *- Проверим: определянето на ОВР трябва да се основава на документални доказателства, които могат да бъдат преразгледани.* *Оценката на изчислителния метод се фокусира върху проверката на изпълнението на условията за създаване на методология и не поставя под въпрос причините за избор на конкретна методология пред друга. Изборът на метод остава единствена отговорност на Управляващия орган*. б) **проектобюджет**, изготвен за всеки отделен случай и съгласуван предварително от УО; в) в съответствие с правилата за прилагане на **съответната**		

	ставка на разходите за единица продукт, еднократни суми и фиксирани ставки, приложими в политиките на Съюза за подобен тип операции и бенефициер; г) в съответствие с **правилата за прилагане на съответната ставка на разходите за единица продукт, еднократни суми и фиксирани ставки, прилагани по схеми за безвъзмездни средства, финансирани изцяло от ДЧ** за подобен тип операция и бенефициент. *Чл. 53 (3) и чл. 94 (2) от Регламент (ЕС) 2021/1060*		
1.4	В случай, че оценяваната методология не се отнася към стандартизираните готови методики, посочени в т. 1.2. методологията, одобрена от УО, съдържа ли правила за актуализиране/корекция на определения размер на опростения разход?		
1.5.	В случай на методология за опростени правила за разходите, **базиран на коректен, справедлив и проверим метод** на изчисление, проверете дали: 1) използваните данни надеждни и уместни ли са; 2) ОВР създаден ли е въз основа на коректен, справедлив и проверим метод; 3) в случай че ОВР се отнася до фиксирана ставка, създадена за покриване на непреки разходи въз основа на приемливи преки разходи, фиксираната ставка по-ниска ли е от максималния праг от 25% от допустимите преки разходи? **(!!! Това изискване не е приложимо за ОВР предложени за одобрение от ЕК във връзка с чл. 94 от Регламент (ЕС) 2021/1060)** *Чл. 53 (3а) и чл. 94 (2а) от Регламент (ЕС) 2021/1060* *Чл. 54 от Регламент (ЕС) 2021/1060* *Моля, посочете източника на информация/ основата за установяване на методологията:*		

	- статистически данни, друга обективна информация или експертна оценка *- проверените исторически данни на отделните бенефициенти* *- прилагането на обичайните практики за отчитане на разходите на отделни бенефициенти* *В случай на ОВР въз основа на обичайните практики за отчитане на разходите, потвърдете въз основа на счетоводната политика / вътрешните процедури на бенефициента и / или друга документация, че практиката действително се прилага от бенефициента по метод, който е:* *- **Коректен**: изчислението трябва да бъде разумно, т.е. да се основава на реалността, а не да е прекомерно или крайно.* *- **Справедлив**: той не предпочита някои бенефициери или операции пред други, т.е. се спазва принцип на равно третиране (различни суми/ставки се прилагат към различни групи бенефициенти или операции трябва да се основават на обективни елементи).* *- **Проверим**: определянето на ОВР трябва да се основава на документални доказателства, които могат да бъдат преразгледани.* *Проучете основата, използвана за определяне на ставките и дали окончателно установените ставки наистина са в съответствие с тази основа. Прегледът на данните / изчислението може да се извърши на базата на извадка, ако е необходимо. Обхватът на оценката, свързан с надеждността/точността на използваните данни зависи от източника на използваните данни. В случай, че Одитният орган счита източника на данни за надежден (например данни, идващи от националните статистически служби), се извършва проверка дали действително въведените в изчислението данни съответстват на изходните данни и че те са допустими и уместни за схемата на ОВР. За някои източници на данни може да са необходими по-подробни проверки, за да се*		

	потвърди надеждността/точността на данните (например проверка на подкрепящите документи от бенефициенти на извадка, ако УО използва историческа информация за разходите от операции, записани в нейната ИТ система). Решението за обхвата на оценката, свързано с данните, трябва да бъде описано в одиторската документация. *Ако се използва експертна оценка, тя трябва да бъде коректно/правилно документирана, така че одиторите да могат да извършат преглед на нейните предположения по време на оценката на методологията.* **Моля, проверете, дали данните, използвани при изчисляване на ОВР, са подходящи и се отнасят единствено до разходната категория, която ОВР покрива.** *Оценката на изчислителния метод се фокусира върху проверката на изпълнението на условията за създаване на методология и не поставя под въпрос причините за избор на конкретна методология пред друга. Изборът на метод остава единствена отговорност на Управляващия орган.* ***Обърнете внимание, че разходи, които се възстановяват въз основа на реални разходи с максимални стойности, като прагове или тавани, определени в националните правила, включително нормативни актове, тези максимални суми не могат да се използват по принцип при установяване на метод на ОВР. УО могат да ги определят като ОВР или да използват като част от сумите на ОВР, ако е обосновано и доказано, че стойността им е справедлива. Оценката на такива суми може да се извърши в съответствие с въпрос 2 (ако се планира да се прилага за група операции) или въпрос 3 (в случай на прилагане в рамките на проектобюджет за отделна операция).*** *Моля, имайте предвид, че в съответствие с член 54 от*		

	Регламент (ЕС) 2021/1060, когато държава членка е изчислила единна ставка за непреки разходи въз основа на допустими преки разходи в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (коректен, справедлив и проверим метод на изчисление), че единната ставка може да се използва за подобна операция за програмния период 2021-2027. *В случай че УО счита, че всяка друга методология на ОВР, разработена за 2014-2020 г., е от значение и за 2021-2027 г. (няма значителни промени/правни промени, които да изискват промяна на методологията), тогава Одитния орган може да разчита на получената увереност относно тази методология в предишните й одити. В такъв случай допълнителният анализ на Одитния орган за ОВР за 2021-2027 г. може да бъде ограничен (по-специално за да се гарантира, че старата методология е в съответствие с новата правна рамка и да се потвърди, че няма значителни промени, които биха изисквали промяна на методологията).*		
1.6.	В случай, че методология за опростени правила за разходите по т.1.4. е изготвена на база на експертна оценка, проверете дали избраният експерт: - притежава квалификация и опит в съответната област - не е в условия на конфликт на интереси (е независим) - е документирал коректно и правилно използвания подход		-
1.7.	В случай на ОВР въз основа на **проекта за бюджет**, създаден за всеки отделен случай, проверете дали: **а) разходите, включени в проекта на бюджет са допустими за финансиране по програмата.** б) разходите са свързани с изпълнение на планираните дейности по проекта, очакваните резултати и продължителността на неговото изпълнение. в) бюджетът прегледан ли е и одобрен ли е предварително от УО;		

	г) публичната подкрепа по-малка ли е от 200 000 EUR (или 100 000 EUR, ако проектът се изпълнява по фондове за малки Интерег проекти по чл. 25 от Регламент (ЕС) 2021/1059). *Изискването общата стойност на операцията да не надвишава 200 000 евро (съответно 100 000 евро в случай на проекти по фондове за малки проекти) не е релевантно за ОВР, създадена съгласно член 94 от Регламент (ЕС) 2021/1060 (т.е. ако операцията е одобрена от ЕК в рамките за приемане/изменение на ОП).* в) промените в бюджета / обхвата на операцията след одобрение на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства (ако е приложимо), относими ли са към първоначалните договорени условия? *Чл. 53 (3б) и чл. 94 (2б) от Регламент (ЕС) 2021/1060* *Управляващият орган/орган, избиращ операцията, може да използва проектобюджет за установяване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки. Такива ОВР се установяват индивидуално за всяка операция. Тази възможност е предназначена да улесни прилагането на задължителното използване на опростени опции за разходи за малки операции. Всъщност този метод позволява да се изчислят някои опростени разходи, дори ако не е налична хомогенна еднократна сума, единична цена или единна ставка за даден вид операции.* *Проектобюджетът не е вид ОВР, а метод за създаване на ОВР, до други законово възможни методи. Въз основа на проектобюджет могат да се определят еднократни суми, единични разходи единни ставки.* *Прегледайте документацията, подкрепяща сумите, установени от проектобюджета.* *За да се оцени, че общият бюджет е разумен, като се вземат предвид планираните дейности/ резултати и*		

	продължителността на проекта, може да е полезна различна документация / информация, като например документи, доказващи, че УО оценява бюджета / източниците на данните, използвани от УО за анализ на проектобюджета, историческите данни на бенефициента, сумите, получени чрез прилагането на обичайните му практики за отчитане на разходите, всички налични данни за пазарни проучвания и др.)		
1.8.	В случай на ОВР въз основа на **методология, прилагана в рамките на друга политика на ЕС**, проверете дали: а) Правилата за съответната политиката на ЕС за ОВР е била приложима към момента на обявяване на процедурата за представяне на проектни предложения (за ОВР по член 53, които не са включени в ОП), или към момента на представяне на програмата на Комисията (за ОВР по член 94, които са включени в ОП)*; б) в случай, че определеният метод се използва повторно, прилага ли се той в неговата цялост; в) методиката на политиката на ЕС прилага ли се за подобен тип операция? *Чл. 53 (3в) и чл. 94 (2в) от Регламент (ЕС) 2021/1060* *Посочете позоваването на методологията на политиката на ЕС. Специализираният уебсайт на InfoRegio SCO включва информация за ОВР, прилагана съгласно други политики на ЕС.* ** Ако е приложимо, следва да се провери метода за периодични изменения – свързани с промени в методологията по ОВР по чл. 94, включена в програмата (виж. Точка Б.9 от допълнение 1 към приложение V към CPR).* *Изискването за кандидатстване към подобен тип бенефициер (обвързващо в програмния период 2014-2020 г.) вече не е приложимо за ОВР, прилагани в рамките на ОП 2021-2027.* *Цялост на повторното прилагане на метода:*		*(*

	При повторно използване на съществуващ метод на ЕС, УО трябва да гарантира, че цялостността на метода се използва повторно (например определението за преки / непреки разходи, допустими разходи, обхват), а не само неговия резултат (процентът на X%). *Целта е да се избегне свръхкомпенсация / двойно финансиране на същите разходи. Като заглавие на пример, прилагането на фиксирана ставка от X% въз основа на преки разходи за покриване на непреки разходи може да доведе до свръхкомпенсация в случай на различия в дефинициите на преки и непреки разходи (в методологията, използвана от УО някои видове разходите могат да бъдат третирани като преки и да бъдат декларирани като реални разходи, докато първоначалната методология на политиката на ЕС ги третира като непреки и покрити от фиксираната ставка от X%).* *Ако е уместно, моля, потвърдете също, че методът за периодична корекция е в съответствие с методологията на политиката на ЕС.* *Моля, имайте предвид, че изискването за кандидатстване към подобен тип бенефициенти (обвързващо за програмния период 2014-2020 г.) вече не е приложимо за SCOs, прилагани в рамките на ОП 2021-2027.*		
1.9.	В случай на ОВР въз основа на **методология, прилагана за грантови схеми, финансирани изцяло от държавите членки**, проверете дали: а) правилата за съответната политиката на ЕС за ОВР е била приложима към момента на обявяване на процедурата за представяне на проектни предложения (за ОВР по член 53, които не са включени в ОП), или към момента на представяне на програмата на Комисията (за ОВР по член 94, които са включени в ОП)*; б) в случай, че определеният метод се използва повторно, прилага ли се той в неговата цялост;		

	в) методиката в рамките на националната политика прилага ли се по схеми за безвъзмездни средства, финансирани изцяло от националния бюджет; г) методиката в рамките на националната политика прилага ли се за подобен тип операции; *Чл. 53 (3г) и чл. 94 (2г) от Регламент (ЕС) 2021/1060* *Посочете националната политика и документа, в който са определени ОВР на национално ниво.* ** Ако е приложимо, следва да се провери метода за периодични изменения – свързани с промени в методологията по ОВР по чл. 94, включена в програмата (виж. Точка Б.9 от допълнение 1 към приложение V към CPR).* *Изискването за кандидатстване към подобен тип бенефициер (обвързващо в програмния период 2014-2020 г.) вече не е приложимо за ОВР, прилагани в рамките на ОП 2021-2027.* *<u>Цялост на повторното прилагане на метода – Виж въпрос 1.6.</u>* *Моля, имайте предвид, че ако съгласно националните разпоредби някои разходи се възстановяват въз основа на реални разходи с максимални стойности, като прагове или тавани, тези максимални суми не могат да се използват като суми на SCO, освен ако не може да се докаже, че те представляват справедлива стойност (в такъв случай те могат да се считат за SCO суми/част от SCO суми, установени въз основа на справедлив, справедлив и проверим метод или проектобюджет. Оценката на такива суми може да се извърши в съответствие с раздел 1.4 (ако е планирано да се прилага в група операции) или раздел 1.5 (в случай на кандидатстване в рамките на проектобюджет за отделна операция).*		
1.10.	**Задължително използване на ОВР** Разходите, възстановени въз основа на оценената методология на		

	SCO, покриват ли всички разходи, съфинансирани в операциите, използващи този SCO? Ако не, моля проверете дали са спазени правилата за задължително използване на ОВР. *Чл. 53 (1) и чл. 94 (2г) от Регламент (ЕС) 2021/1060* *В случай на проекти по ЕФРР и ЕСФ+, чиито **общи разходи не надвишават 200 000 евро или 100 000 евро за проекти**, изпълнявани по малък фонд за проекти, цялата вноска, предоставена на бенефициера, трябва да бъде под формата на единични разходи, еднократни суми или единна ставки . Изключенията са изброени по –долу.* *Ако не всички разходи са декларирани като суми на SCO за въпросните операции, моля, потвърдете, че е приложим поне един от следните случаи:* *1. Няма задължение за прилагане на ОВР, тъй като операцията получава държавна помощ (Въпреки, че няма задължение за прилагане на ОВР за операции, получаващи държавни помощи, операциите по de minimis подлежат на задължително използване на ОВР).* *2. УО се съгласява да освободи операциите в областта на научните изследвания и иновации от това задължение и има предварително одобрение за такова изключение от страна на КН.* *3. Единствените разходи, декларирани като реални разходи, се отнасят за надбавки и заплати, изплащани на участниците, и/и (където се използва финансиране с единна ставка) за категориите разходи, за които се прилага единната ставка.* *Моля, обърнете внимание, че ограничението в програмния период 2014-2020 г. за използване на ОВР в проекти/операции, изпълнявани изключително чрез обществени поръчки, не е приложимо през програмния период 2021-2027 г. Следователно*		

	операциите по ЕФРР и ЕСФ+, чиито общи разходи не надвишават 200 000 евро, подлежат на задължително използване на ОВР, дори ако се изпълняват изключително чрез обществени поръчки.		
1.11.	**Риск от двойно финансиране** В случай че оценяваната ОВР може да се комбинира с реални разходи и/или други ОВР (единични разходи, еднократни суми и единни ставки) в една операция, направете оценка въз основа на наличната информация (като методологията на ОВР, инструкции към бенефициентите, правила за допустимост, приложими за операциите, образец на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства и т.н.) дали няма двойно финансиране на същите разходи. *Чл. 53 (1е) от Регламент (ЕС) 2021/1060* *Целта е да се идентифицира или изключи двойното финансиране на едни и същи разходи. Ако няколко различни ОВР и реални разходи се използват в рамките на една и съща операция, те трябва да покриват:* *1) различни категории разходи;* *2) различни проекти, съставляващи част от операция;* *3) последователни фази на операция.* *Трябва да се гарантира, че всеки определен вид разход за бенефициер може да бъде възстановен само или въз основа на реални разходи или един конкретен вид ОВР.* *Ако дадена операция е с частично възстановяване на реални разходи, проверете дали тези разходи не са взети предвид при изчисляването на ОВР.* *За единните ставки:* *- трябва де осигурено ясно разграничение между видовете разходи, на база към които се прилага ставката, и категорията разходи, възстановена от единната ставка. Една или повече категории разходи, на които се основава единната ставка,*		

	трябва да бъдат предварително установени и трябва да се гарантира ясно и недвусмислено определяне на тези категории разходи. Когато е уместно, това ще включва и проверка на други категории допустими разходи, които не са взети предвид в системата за финансиране с единна ставка (т.е. допустими реални разходи, за които не се прилага единна ставка). *Целта е да се гарантира, че базовата цена или каквато и да е друга реална цена не включва никаква разходна позиция, която обикновено попада в единната ставка. Ако еднократна сума и единични разходи се използват за един и същ вид операция, проверете дали изчислението на еднократната сума не обхваща елементите, възстановени въз основа на единичните разходи.* *Пример: Операция, включваща проект за обучение за млади безработни хора, последван от семинар за потенциални работодатели от региона: Разходите, свързани с обучението, могат да бъдат платени въз основа на единичните разходи (напр. 1 000 евро на ден обучение). Семинарът ще се заплаща въз основа на еднократни суми. Като се има предвид, че има два различни проекта, които са част от една и съща операция, няма риск от двойно финансиране, тъй като разходите за всеки проект са ясно разделени.)*		
1.12.	**Крайните резултати** в случай на прилагането на еднократни суми и единични разходи при възстановяване на разходи: Следва да се извърши проверка за наличието на мерки за гарантиране на проверката, качеството, събирането и съхранението на данните: 1) Каква документация/система се използва (планира се да бъде използвана) от УО за проверка на изпълнението на **доставените единици/междинните цели (units delivered/milestones)**? 2) Какви мерки са предприети (ще бъдат предприети) за съхраняване на съответните данни/подкрепящи документи?		

	Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/1060 *Следва да се провери съответната документация, налична на етапа на оценката /одита, като вътрешни процедури, инструкции към бенефициентите и др.* *Тази проверка има за цел да удостовери доказателството за специфични данни за ОВР (т.е. че еднократните суми и единичните разходи ще бъдат/са били доставени), а не общата ИТ система, използвана в програмата.* ***В случай, че единичен разход/еднократна сума е насочена към конкретна целева група (напр. безработни лица, както в примера за обучение по-горе), трябва да се осигури изпълнението на критериите за допустимост на участниците, в този случай статуса на безработните лица. Следователно трябва да се провери дали резултатите покриват доказателството за предоставяне на единични разходи/еднократна сума, напр. брой дни на обучение и проверка на допустимостта на участниците (напр. статус на безработните лица).*** **(Делегиран регламент (ЕС) 2023/1676 на Комисията)**		
1.13.	Разходите в операцията, обхванати от ОВР, **предмет** ли са на правилата за **държавна помощ/ de minimis**? Ако отговорът е "да", взети ли са предвид съответните правила при създаването на ОВР? *Член 7 (1), параграф 1 от GBER [2](Регламент 651/2014)* *Не всички помощи, предоставяни от публичните органи, са предмет на правилата за държавна помощ/de minimis. Повече разяснения могат да бъдат намерени в Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ (ОВ C 262, 19. 7. 2016 г.,*		

[2]Консолидираната версия на GBER от юли 2020 г. е достъпна на https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0651-20200727&qid=1604483526601#E0022

	стр. 1) *Ако се прилагат правилата за държавна помощ/ de minimis, УО следва да изясни какъв набор от правила/вид схеми прилага по-специално за операциите, използващи одитирания ОВР:* *- схеми за държавна помощ, за които е подадено уведомление* *- схеми за групово освобождаване въз основа на: ОРГО (Регламент 651/2014), Регламент за групово освобождаване в областта на рибарството (Регламент 1388/2014), Регламент за групово освобождаване в областта на селското стопанство (ЕС) № 702/2014* *- помощ de minimis (Регламент 1407/2013)* *Поради това УО трябва да гарантира, че категориите разходи, за които са установени опростени варианти на разходите, са допустими както съгласно правилата за ЕСИФ, както и съгласно съответните правила за държавна помощ. В рамките на една и съща операция могат да се прилагат няколко различни видове от правила за държавна помощ (например могат да се използват две различни схеми за ОРГО или някои категории разходи могат да бъдат покрити от схема за ОРГО, а останалите - от помощ de minimis).* *В съответствие с член 7, параграф 1 от ОРГО:"Размерът на допустимите разходи може да бъде изчислен в съответствие с опростените варианти на разходите, посочени в Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета, при условие че операцията е поне частично финансирана чрез фонд на Съюза, който позволява използването на тези опростени варианти на разходите, и че категорията разходи е допустима съгласно съответната разпоредба за освобождаване“.* *Ако разходите, обхванати от оценените ОВР, са предмет на правилата за държавна помощ, следва да се проверят разпоредбите на съответната схема за държавна помощ, за която е направено уведомление, или на схемата по ОРГО, за*		

	потвърдите, че категориите разходи, обхванати от ОВР, са допустими въз основа на схемата, за която е направено уведомлението/ схемата по ОРГО.)		
1.14.	В случай че обхватът на одита обхваща **проследяването на препоръки** от предишни одитни дейности: Ако методологията е била предварително оценена от Одитния орган (предварително, т.е. преди утвърждаването ѝ от УО или по време на изпълнението ѝ): а) издадени ли са препоръки от Одитния орган; б) ако да, адресирани ли са от Управляващия орган дадените препоръки от страна на ОО ; в) в случай че методологията вече е била оценена от Одитния орган, има ли промени след оценката? Ако е уместно, моля, оценете последващите действия от предишна одитна дейност на други контролни органи (напр. Сметната палата, Европейската комисия). *Посочете документа/доклада в който са дадени препоръки за подобряване на методологията и какви са те! Опишете предприетите действия до датата на проверката!* *Вижте също раздел 2.6 за проследяване на констатациите от одита във връзка с отделните операции, избрани за одит.*		

Раздел 2
Прилагане на утвърдената методика

За да потвърдите коректността на декларираните суми на ОВР, моля, попълнете:
Подраздел 2.1. се отнася за единични разходи и еднократни суми (с изключение на единичните разходи, обхванати в подраздел 2.2);
Подраздел 2.2. се отнася за единични разходи, свързани с разходите за персонал, изчислени на база часова ставка чрез разделяне на последните годишни брутни разходи за заетост на 1 720 часа или последните документирани месечни брутни разходи за заетост на средното месечно работно време (т.е. готови методи относно почасовата ставка, предложена в регулаторната рамка на ЕС);
Подраздел 2.3 и 2.4. за единна (фиксирана) ставка.

Ако обхватът на одита покрива проверки на управлението, попълнете подраздел 2.5, както и предходните подраздели 2.1-2.4, както е уместно за операциите, избрани за тестове на контролите. Попълнете раздел 2.6 (проследяване на констатациите от одита), ако в миналото е имало констатации от одита във връзка с одитираните операции.
Ако общата стойност на операцията не надвишава 200 000 евро, попълнете и раздел 1.8 относно задължителното използване на SCO.
Този раздел се използва, за да се определи дали одобрените и декларирани суми са в съответствие с предварително установената методология.
Този контролен списък само допълва общ контролен списък, използван за проверка на изпълнението на операциите (не го замества). Подобно на раздел 1, раздел 2 от контролния списък за SCO може да се използва както за SCO, въведени съгласно член 94 (предмет на одобрение от ЕК и включени в рамката на приемане/изменение на ОП), така и за SCO, въведени съгласно член 53 (които не са предмет на процедурата за одобрение от Комисията в рамката на приемане/изменение на ОП).

№	Въпрос	Да/ Не/ НП	Коментар/Референция
2.1.	В случай на ОВР тип **еднократни суми** и **единични разходи**: 1) Уверете се, че: а) изискванията за предявените суми на ОВР, подлежащи на одит са изпълнени (предварително определените крайни резултати/междинни етапи (deliverables/milestones)) са постигнати; б) няма двойно финансиране на един и същи разход. 2) Ако е уместно, проверете броя на действителните отговарящи на условията единици и потвърдете, че		

	декларираната сума е равна на стандартната сума за единица, умножена по действителния брой доставени единици. *Член 53 (3), 94 (1) от Регламент (ЕС) 2021/1060* *Бенефициентът е длъжен да отчита и доказва доставките/броя действителни единици, а не действително извършените разходи. За да потвърдите, че резултатите/броят действителни единици са постигнати, моля, проверете:* *- информация в Програмата за SCO (ако методологията за ОВР е одобрена от Комисията съгласно член 94 от ОПР и е включена в Програмата),* *- споразумение за отпускане на безвъзмездни средства/документ, определящ условията за подпомагане, включително метода, който да се прилага за определяне на разходите по операцията и условията за плащане на подпомагането (в случай на член 53 от ОПР - ОВР, които не са одобрени от Комисията в ОП).* *- споразумение за отпускане на безвъзмездни средства/документ, определящ условията за подпомагане, включително метода, който да се прилага за определяне на разходите по операцията и условията за плащане на подпомагането (в случай на член 53 от ОПР - ОВР, които не са одобрени от Комисията в Програмата).* *В случай на несъответствия между договора за безвъзмездна финансова помощ/документа, определящ условията за подпомагане/Програма и прилаганата методология на SCO, моля, поискайте обяснение от УО и уточнете.* *В случай че единичен разход/еднократна сума е насочена към конкретна целева група (напр.*		

	безработни в случай на обучения), трябва да се гарантира изпълнението на критериите за допустимост на участниците, в този случай статус на безработица. Следователно проверката трябва да обхваща в такива случаи броя на дните на обучение и допустимостта на участниците. *Що се отнася до риска от двойно финансиране, вижте въпрос 1.11 за повече пояснения (моля, прегледайте по-специално информацията, включена в споразумението за безвъзмездна помощ, и всяка налична информация относно декларираните разходи). Проверката за двойно финансиране на разходни пера се извършва първо вътре в операцията. Тази проверка по отношение на приложението SCO не замества общото изискване, забраняващо двойното финансиране между различни операции на един и същ бенефициент.* *В случай че методологията, установена от УО, е била предмет на оценка на ОО и приемане от Комисията чрез решението на Комисията за одобряване на програмата или нейното изменение въз основа на член 94, параграф 3 от ОПР, моля, посочете.*		
2.2.	Ако за целите на определяне на преките разходи за персонал, УО използва стандартизираните готови методики за изчисляване на почасова ставка чрез: а) разделяне на последните годишни брутни разходи за заетост на 1 720 часа, или б) разделяне на последните документирани месечни брутни разходи за възнаграждения на средното месечно работно време на съответното лице в съответствие с приложимите национални правила, посочени в трудов договор/решението за назначаване (т. нар. документ за		

	трудова заетост). 1) Уверете се, че: - Общият брой часове, декларирани на човек за дадена година или месец, не надвишава броя на часовете, използвани за изчисляване на тази почасова ставка. - В допълнение, за случая на вариант а): Когато са налични годишните брутни разходи за заетост, почасовата ставка е изчислена чрез разделяне на последните документирани годишни брутни разходи за възнаграждения на 1 720 часа за лица, работещи на пълен работен ден, или на съответния пропорционален процент от 1 720 часа за лица, работещи на непълно работно време. Когато годишните брутни разходи за възнаграждения са налични, изчислението се основава на наличните документирани брутни разходи за възнаграждения или от договора за наемане на работа, надлежно коригирани за 12-месечен период. 2) Потвърдете правилността на изчислението (т.е. декларираният размер на ОВР е равен на почасовата ставка, умножена по действително отработените часове). *Член 55 (2), (3), (4) от Регламент (ЕС) 2021/1060* *Това е стандартизирана готова методика на ЕС. Когато се определят преките разходи за персонал, УО може алтернативно да избере да изчисли почасовата ставка, използвайки свой собствен метод (например използвайки различен брой часове от 1 720).* *Обикновено броят на работните часове се проверява въз основа на документи за отработено време. Моля, имайте предвид обаче, че както е посочено в чл. 55 (5)*		

	ОПР, разходите за персонал, свързани с лица, които работят на непълно работно време в операцията, могат да бъдат изчислени като фиксиран процент от брутните разходи за възнаграждения, в съответствие с фиксиран процент от времето, отработено в операцията на месец, без задължение за създаване на отделна система за регистриране на работното време. Работодателят издава документ за служителите, в който се определя този фиксиран процент.		
2.3.	При **финансиране с единна (фиксирана) ставка** проверете допустимостта на направените и платени разходи(базата), върху които се прилага ставката, и се уверете, че те са в съответствие с приложимата методология. **Моля, проверете, че**: а) Разходите са правилно разпределени към категорият/(ите на разходите, които са използвани за база; б) **Разходите, използвани за база, са допустими (законосъобразни и правилни);** в) Няма двойно деклариране на едни и същи разходни позиции (т.е. разходите или други реални разходи на операцията не включват никакви разходни позиции, които са обхванати от фиксираната ставка); г) **Изчислението е правилно (декларираният размер на ОВР е равен на установената фиксирана ставка, умножена по размера на допустимите основни разходи).** д) **Предвиденото актуализиране/коригиране на използваните ОВР е правилно приложено.**		

	Моля посочете резултатите от проверката по всяко едно от посочените изисквания! *Член 53 (3), 94 (1) от Регламент (ЕС) 2021/1060* *Моля, проверете споразумението/документа за безвъзмездна помощ, определящ условията за подпомагане, включително метода, който ще се прилага за определяне на разходите по операцията и условията за плащане на подпомагането. В случай на несъответствие между договора за безвъзмездна финансова помощ/документа, определящ условията за подпомагане и прилаганата ОВР методология, моля, поискайте обяснение от УО и уточнете.* *Разходите, използвани за база могат да бъдат реални разходи или други ОВР (напр. единични разходи). Проверката на разходите, използвани за база ще бъде различна в зависимост от вида им. За реални разходи е необходим пълен одит на основните разходи, докато за други ОВР проверките ще зависят от вида на ОВР.* *В случай че методологията, установена от УО, е <u>била предмет на оценка на ОО и приемане от Комисията</u> чрез решението на Комисията за одобряване на програмата или нейното изменение въз основа на член 94, параграф 3 от ОПР, моля, посочете.*		
2.4	**В Насоките за кандидатстване/друг документ/договора за БФП определен ли е ясно методът за предоставяне на БФП чрез ОВР, базирани на единичен разход, еднократна сума или единна ставка, както и предвиденото актуализиране/коригиране на първоначално определения размер на разходите?**		
2.5	В случай на **финансови корекции** или **други корекции**, наложени върху декларираните разходи,		

	които представляват база за изчисление на **единна (фиксирана) ставка** (напр. след откриване на нередни разходи), УО/МЗ коригирал ли е също и сумата, декларирана по фиксираната ставка (т.е. както откритите недопустими разходи, така и съответната сума, изчислена въз основа на фиксирана ставка)? Ако не, моля, преизчислете и посочете допустимата сума на ОВР.		
2.6	В случай, че в обхвата на одита са включени проверките на управлението на УО/МЗ: **1) Проверете обхвата на проверките на управлението.** **По-специално, в случай на единични разходи и еднократни суми, установете въз основа на съответната документация (като вътрешни процедури, инструкции за бенефициентите, файлове, свързани с одитирани операции) какви документи са проверени, за да потвърдят постигането на предварително дефинираните резултати/крайни цели и изпълнението на дейностите.** 2) Въз основа на проверките, извършени в съответствие с въпроси 2.1-2.4, потвърдете, че сумите на ОВР, одобрени от УО/МЗ, са в съответствие с приложимата методология и правила и е налице правилно третиране на всички недопустими разходи. **Моля посочете резултатите от проверката по всяко едно от посочените изисквания!**		
2.7	**Проследяване на предишни одити** Има ли констатации в резултат на преди това проведени одити на ОВР за одитираните операции? а) Ако да, взети ли са предвид констатациите от одита		

	от страна на УО/МЗ? б) Ако е приложимо, приети и приложени ли са идентифицираните финансови корекции? *Този раздел се фокусира върху проследяването на констатациите от одита на операциите. Вижте раздел 1.12 за проследяване на одитните констатации, свързани с методологията на ОВР.*		

Документите се описват, като се посочва наименование, №, дата и кой издава документа
Приложения:
1.
2
3.
4.

Заключение от извършената проверка:
Одитор/и, извършил/и одитната процедура: (място, дата, име, подпис):
Ръководител на одиторския екип, извършил преглед на качеството, вкл. на всички документи, предадени от одиторите по проверката (дата, име, подпис):
Заключение от прегледа на качеството на ръководителя на екипа: